

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

1. На такмичењу ученика средњих школа у знању страног језика учествују ученици IV разреда средњих школа.

Провера, вредновање и рангирање знања и вештина ученика обавља се у складу са:

- Важећим планом и програмом наставе и учења страних језика за гимназија општег смера (осма, односно дванаеста година учења).
- Стручним упутством Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (у даљем тексту Министарство) о организовању такмичења (бр.610-00-02074/2017-01 од 22. 12. 2017. године).
- Пропозицијама Друштва за стране језике и књижевности Србије (у даљем тексту Друштво).

Упутство за дежурне наставнике у просторијама у којима се одржава такмичење, саставни је део Пропозиција.

2. Такмичење се организује на добровољној основи. Учесћем на такмичењу, наставник и ученик потврђују да у потпуности прихватају Пропозиције.

3. Такмичење у знању страног језика организује се на следећим нивоима: школско, окружно/градско и републичко.

Право учешћа на такмичењу имају ученици који страни језик уче као обавезан предмет и/или изборни програм у току редовног школовања.

Ученици могу да се такмиче из два страна језика на свим нивоима такмичења, под условом да постоје технички услови за одређивање двоструких датума (за окружно-градски и републички ниво) у Календару смотри и такмичења Министарства.

Ученици су у обавези да понесу ђачке књижице ради идентификације на свим нивоима такмичења. Уколико ученик нема код себе идентификациони документ, наставник-пратилац је дужан да писаном и потписаном изјавом гарантује његов идентитет.

4. Такмичење спроводи школа домаћин коју одређује Друштво за стране језике и књижевности Србије у сарадњи с Министарством и школским управама.

Организацијом и спровођењем такмичења на свим нивоима руководе координатори за сваки страни језик појединачно. Координаторе именује Управни одбор Друштва за стране језике и књижевности Србије.

Координатори за сваки страни језик појединачно именују ауторе, рецензенте и супервизоре тестова који припремају тестове према посебном Упутству Друштва.

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

5. ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Школско такмичење је обавезни ниво такмичења, изузев када је број пријављених ученика мањи од 5, а организује га Стручно веће за стране језике школе. Проверавају се и вреднују садржаји предвиђени наставним програмом страних језика за гимназије општег смера.

За организацију и реализацију такмичења на нивоу школе одговоран је директор школе у којој се спроводи такмичење.

Списак ученика који се упућују на окружно/градско такмичење оверавају и потписују директор школе и председник Стручног већа страних језика школе. Тестови ученика са школског такмичења чувају се у школи до завршетка свих нивоа такмичења. Координатор Друштва за такмичење ученика има право да затражи на увид примерке тестова ученика који су упућени на окружно такмичење.

На основу резултата школског такмичења из италијанског, немачког, руског, француског и шпанског језика, најбоље пласирани ученици упућују се на окружно/градско такмичење.

На основу резултата школског такмичења из енглеског језика, на окружно/градско такмичење упућују се најбоље пласирани ученици, а укупан број пријављених ученика на окружно/градско такмичење не може бити већи од броја одељења четвртог разреда дате школе. Разлог ограничења је велики број ученика који уче енглески језик.

6. ОКРУЖНО/ ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Окружно/градско такмичење организују Друштво, у сарадњи с Министарством, и Стручно веће страних језика школе у којој се реализује такмичење.

Окружно/градску комисију образују организатор такмичења у сарадњи са школском управом. Комисију чине наставници одговарајућег страног језика. Комисију за Београд образују координатори за сваки страни језик посебно.

Окружно/градско такмичење реализује се помоћу јединственог теста на којем се писменим путем проверавају стечена знања о језику.

Овај тест има за циљ да утврди лексичку и граматичку компетенцију ученика и подразумева препознавање, формирање и употребу језичких структура у контексту. Задаци могу да буду различити: допуњавање, трансформација, конструкција, селекција, елиминација, вишеструки избор и друго, према савременим принципима евалуације знања о језику.

За сваки тачан одговор добија се по један поен.

Време израде теста износи **60 минута**.

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

На тесту такмичар може освојити највише **40** (четрдесет) поена. Минималан број поена који такмичар мора освојити на тесту да би могао бити рангиран износи **32** (тридесетдва) поена.

Рангирање ученика на окупном/градском такмичењу обавља се према броју освојених поена. Рангирају се само такмичари који су остварили минималан број поена и више на тесту, и то на следећи начин:

1. **место** освајају ученици са 40, 39 и 38 поена.
2. **место** освајају ученици са 37, 36 и 35 поена.
3. **место** освајају ученици са 34, 33 и 32 поена.

Ученици који имају исти број бодова деле исто место.

На републички ниво такмичења пласирају се сви ученици који су освојили 1, 2. и 3. место, под условом да укупан број пласираних ученика на нивоу Србије не пређе 100; уколико укупан број ученика (на нивоу целе Србије) са освојеним 1, 2. и 3. местом на Округном/градском такмичењу прелази 100, на Републичко такмичење пласирају се они ученици који су освојили највише поена, али не више од 100 ученика. То значи да се на Републичко такмичење може упутити и мање од 100 ученика, али не више од тог броја. Друштво формира заједничку листу од 100 ученика који су се пласирали за републички ниво такмичења и о томе обавештава надлежну школску управу.

Резултати са Округног/градског такмичења достављају се школској управи на дан такмичења, а школска управа их Друштву доставља у року од пет дана после такмичења.

За освојено прво, друго и треће место ученици добијају дипломе.

Дипломе издаје школа домаћин такмичења, а потписују их и оверавају директор школе и председник комисије.

Образац дипломе дат је у Завршним одредбама Пропозиција

По објављивању прелиминарних резултата, предметни наставници имају могућност увида у тест својих ученика и подношења жалбе на резултате у року од 1 сата. Комисија је дужна да одговори на жалбу. По истеку рока, Комисија сачињава коначну ранг листу такмичара и записник и објављује коначне резултате такмичења под шифрама на огласној табли школе и, уколико за то постоје могућности, на интернет страници школе.

Копију коначне ранг листе председник комисије за спровођење такмичења оставља школи – домаћину такмичења, а електронским путем исту листу упућује школској управи и координатору Друштва и организатору републичког такмичења за све језике.

Школа је дужна да сачува тестове свих такмичара и по потреби их достави на увид координатору такмичења или неком другом представнику којег Друштво одреди. Тестови се чувају до завршетка свих нивоа такмичења.

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

7. РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

Републичко такмичење се састоји из два дела:

- А. писмени део такмичења
- Б. усмени део такмичења.

А. ПИСМЕНИ ДЕО ТАКМИЧЕЊА

Писмени део такмичења обухвата:

- 1) проверу разумевања писаног текста
- 2) проверу разумевања говора
- 3) проверу знања о језику.

1) Провера разумевања писаног текста

Текст на коме се проверава разумевање прочитаног садржаја треба да:

- буде примерен узрасту ученика
- буде усаглашен са наставним програмом за гимназију општег смера или за специјалну категорију са наставним програмом за први страни језик филолошке гимназије
- представља логичку целину
- буде дужине од **400** до **500** речи.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **8 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **6 поена**.
Време израде задатка износи **20 минута**.

2) Провера разумевања говора

Текст за проверу разумевања говора дужине је од **300 до 400 речи**. У вези са текстом поставља се **7** питања са највише **4**, али не мање од три понуђена одговора, а од ученика се очекује да заокруже тачан одговор. Питањима се проверава разумевање основног садржаја и појединачних информација из текста.

Пре слушања текста ученици имају могућност да се у року од **два** минута упознају са питањима која се односе на текст и имају право да их прате и да бележе одговоре током

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

слушања. Од такмичара се не очекује меморисање детаља пошто је тест све време пред њима.

Такмичари слушају два пута текст који чита страни лектор или члан комисије, односно који се емитује са аудио записа. После првог слушања, ученици имају **два** минута за одговарање на питања, а после другог читања још **пет** минута. Укупно време трајања овог дела такмичења износи око **15 минута**.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **7 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **5 поена**.

3) Провера знања о језику

Провера знања о језику има исти циљ, садржај и критеријуме као на окружном/градском нивоу.

Време за рад износи **45 минута** од момента када сви такмичари добију тест и почну са радом.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **30 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **25 поена**.

Овом провером завршава се писмени део такмичења који укупно траје 80 минута. Сваки део теста на писменом делу такмичења елиминаторан је. Такмичар мора остварити минималан број поена на сваком од три дела писмене провере да би био рангиран на листи пред усмени део такмичења.

На овом нивоу такмичења рангирани ученик може да освоји највише **45**, а најмање **36** бодова.

На усмени део Републичког такмичења пласира се највише 15 ученика опште и највише 8 ученика специјалне категорије, што значи да се списак прекида на оном броју поена код којег не долази до пробијања наведеног максималног броја. То значи да се на усмени део такмичења може упутити мање од 15 ученика са највећим бројем поена, али не више од 15. Поени испод минималних 15 сматрају се елиминаторним, тако да се шифре односно имена тих ученика не могу ставити на коначну ранг листу.

Б. УСМЕНИ ДЕО ТАКМИЧЕЊА

Проверу говорне вештине обавља комисија коју чине три члана. Друштво формира комисију за усмени део такмичења (која може бити иста као и комисија за прегледање тестова) из редова лектора-странаца или других компетентних наставника страног језика.

На усменом делу такмичења такмичар извлачи једну од тема које је припремила комисија, а затим припрема своје излагање у року од максимално 5 минута. Теме се могу односити

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

на широк спектар узрасно примерених ситуација, проблема, чињеница, поставки. Такмичар потом пред комисијом укратко монолошки излаже о теми. Такмичар се може подстаћи на разговор помоћу питања, илустрација, фотографија, схема и сл. После монолошког излагања такмичара, један од чланова комисије ступа у интеракцију са њим постављајући му неколико питања у вези са темом.

Усмена провера знања траје између **5 и 10 минута**.

На усменом делу такмичења сваки члан комисије вреднује следећа постигнућа:

- а) примереност и способност вођења разговора:** јасно износи своје мишљење и аргументовано брани своје ставове; проширује тему и развија идеју без веће помоћи саговорника; спонтано учествује у комуникацији – максимум 6 поена;
- б) лексичку прецизност:** користи разноврстан репертоар речи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно о разноврсним садржајима – максимум 6 поена;
- в) граматичку прецизност:** активно и правилно користи све уобичајене граматичке структуре – максимум 5 поена;
- г) изговор:** има јасан и правилан изговор и интонацију који му омогућавају течно изражавање – максимум 3 поена.

Сваки члан комисије самостално вреднује елементе говорне вештине такмичара. Коначан број поена на усменом делу представља аритметичку средину збира бодова сва три члана комисије.

На овом делу теста такмичар може освојити највише **20 поена**. Минималан број поена који такмичар мора освојити на овом делу теста да би могао бити рангиран износи **15 поена**.

На писменом и усменом делу такмичења рангирани такмичари могу укупно да остваре најмање **51 поен**, а највише **65 поена**.

Праћење и извештавање о одржаном такмичењу

Ранг листу такмичара након писменог дела такмичења, као и коначну ранг листу формира комисија за сваки страни језик појединачно. Председник комисије је по правилу координатор за одређени страни језик. Координатор формира комисију најмање 7 дана пре одржавања такмичења. Школа домаћин одређује наставнике који дежурају у просторијама у којима се одржава такмичење најмање 3 дана пре датума одржавања такмичења и о томе обавештава изабране наставнике и добија њихову сагласност. Дежурни наставници добијају од Друштва писмено упутство о правилима за дежурство.

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

Рангирање ученика обавља се према укупном броју поена освојеним на писменом и усменом делу такмичења. Ученици који су на усменом делу такмичења вредновани са оценом испод минимума (15) не могу се рангирати.

Такмичари са истим бројем бодова деле исто место.

За освојено прво, друго и треће место такмичари добијају дипломе које издаје Друштво, а потписују министар просвете и председник Друштва.

За освојено четврто и пето место ученици добијају похвалнице. Образац похвалнице дат је у Завршним одредбама Пропозиција.

Организатори такмичења за сваки језик посебно писменим путем достављају школској управи извештај о резултатима за све нивое такмичења. За републичко такмичење, председник комисије тј. координатор шаље Записник са извештајем о такмичењу Министарству, Сектору за средње образовање, најкасније седам (7) дана по одржаном такмичењу, на обрасцу који је доступан на интернет страници Министарства.

8. ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА У СПЕЦИЈАЛНОЈ КАТЕГОРИЈИ

На свим нивоима такмичења кандидати из *специјалне категорије* учествују и бивају рангирани по истим правилима као и такмичари из опште категорије, али раде посебан тест, који у одређеним сегментима може бити идентичан са тестом за општу категорију и бивају посебно рангирани.

Право учешћа на такмичењу у специјалној категорији имају ученици:

- који су годину дана или дуже провели школујући се на страном језику изван наше земље;
- који су учили страни језик на курсевима у иностранству дуже од три месеца;
- који похађају наставу страног језика по посебном програму и плану наставе и учења (двојезична настава, настава првог страног језика у филолошким гимназијама и филолошким одељењима гимназија);
- којима је један од родитеља или старатеља изворни говорник одговарајућег страног језика.

Приликом пријављивања ученика за такмичење, директор својим потписом и печатом школе гарантује исправност података на основу којих се такмичар сврстава у специјалну категорију. Такмичари који се такмиче у овој категорији дужни су да на сваком сегменту теста поред своје шифре додају и велико слово "С".

Ученици се у специјалној категорији такмиче према програму првог страног језика филолошких гимназија.

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

9. ЖАЛБЕ И ПРИГОВОРИ

Комисија прима жалбе и приговоре и дужна је да обезбеди најмање 30 минута, а највише један сат за увид у прегледане тестове, после објављивања прелиминарних резултата такмичења, односно резултата писменог дела испита на републичком такмичењу (пре почетка усменог дела). Наставник, ученик и школа могу да поднесу жалбу на вредновање резултата комисији одмах по увиду у тест. Наведена жалба из *Упутства* за такмичење подноси се комисији само када се односи на грешку приликом сабирања резултата, нехотичне грешке, и сл, али не и на питања из струке. Жалбу у вези са финесама из струке подноси искључиво наставник одговарајућег страног језика писменим путем, са образложењем и извором навода.

Комисија је дужна да по објављеним прелиминарним резултатима истог дана размотри жалбе и обавести подносиоца о коначној одлуци.

На републичком такмичењу се по објављивању укупних резултата могу поднети искључиво жалбе на укупан збир писменог и усменог дела испита. Жалбе се подносе писаним путем и Комисија на њих одговара у најкраћем могућем року, не дужем од сат времена од тренутка подношења жалбе.

Накнадно поднете жалбе после дана у којем се одржавало такмичење Друштво не узима у обзир нити на њих одговара.

Коначна ранг листа на свим нивоима такмичења сачињава се после разматрања жалби и објављује се под шифрама на огласној табли школе и, уколико за то постоје могућности, на интернет страници школе.

10. ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Тестови свих такмичара са свих нивоа такмичења остају у архиви Друштва. Оригинали записника чувају се у архиви Друштва 10 година, почев од школске 2018/19. године.

Наставници су дужни да преузму дипломе ученика уколико су ученици били спречени да их лично преузму одмах након такмичења у школи у којој је одржано такмичење.

11. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Својим годишњим програмом рада, Друштво за стране језике и књижевности Србије планира такмичења и организује их у складу са Календаром и Пропозицијама такмичења.

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

Календар такмичења доноси министар просвете за сваку школску годину. Уколико до промене датума одржавања такмичења дође после објављивања календара такмичења и то из разлога који нису у надлежности Друштва, информација о томе је у надлежности Министарства.

Обавештења о такмичењима, као и резултати под шифрама објављују се на огласној табли школе домаћина и, уколико постоје могућности, на интернет страници школе домаћина и/или Друштва.

Друштво није надлежно за појединачно обавештавање наставника и такмичара, школа или школских управа.

Сходно *Стручном упутству о организовању такмичења и смотри ученика основне и средње школе*, школе домаћини не наплаћују партиципацију ученицима за учешће на такмичењу, без обзира на ниво такмичења.

Београд, 6. XII 2018. године

УПРАВА ДРУШТВА

ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА

УПУТСТВО ЗА РАД ДЕЖУРНОГ НАСТАВНИКА У УЧИОНИЦИ

(Овај текст стоји у свакој учионици на катедри у току такмичења)

ОКРУЖНО/ГРАДСКО И РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

Дежурни наставник ће пре почетка такмичења:

1. Поздравити учеснике такмичења
2. Утврдити присутност и идентитет
3. Опменути ученике да своје мобилне телефоне ставе на катедру, да своје ранчеве и сл. (осим оловке, гумице и хемијске оловке), ставе испод табле, а капуте и јакне окаче на за то одређено место.
4. Наставник ће затим:
 - Из коверте која већ стоји на катедри извадити и поделити листиће на којима ће ученици написати своје име, име наставника који им предаје и назив школе из које долазе;
 - Из друге коверте наставник ће понудити ученицима да извуку СВОЈУ ШИФРУ (у виду броја или неке речи) и рећи им да је упишу на листић са својим личним подацима. Попуњени листић предају дежурном наставнику, а листић са шифром коју си извадили из коверте (број, реч итд.) задржавају код себе да би је уписивали на тест који добију, без осталих података.
 - Попуњене листиће са именима и са додатом шифром дежурни наставник ће ставити у један коверат, залепити коверат и написати назив учионице (Лондон, Париз и сл.) и предати да се однесе Комисији за прегледање задатака.
5. Дежурни наставник је такође обавезан да ученике посебно обавести о следећем:
 - Тест предати урађен хемијском оловком;
 - Не признаје се тест, део теста или реч написана графитном оловком;
 - Не признаје се тест или део теста у коме има више заокружених одговора или је један прецртан, а други заокружен, као што се не признају прецртани одговори;
 - Нагласити да такмичари из тзв. специјалне категорије морају да додају "С" уз своју шифру;
 - Не дозвољава се излазак из учионице док се не заврши такмичење;
 - Не дозвољава се да ученици праве личне белешке и пишу по тесту било шта друго осим да заокруже или пишу захтевани одговор;
 - Тест предат без написане шифре неће бити прегледан, а ученик ће се сматрати дисквалификованим.

**ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА
УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
ДРУШТВО ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ И КЊИЖЕВНОСТИ СРБИЈЕ**

(назив школе)

додељују

ДИПЛОМУ

(име и презиме ученика)

ученику-ци _____ разреда

_____, из _____
(назив школе)

(место)

за освојено _____ место на _____ такмичењу из _____ језика.
(ниво такмичења)

У _____, _____ године
(место) (датум)

Председник Комисије,

Директор школе,

**ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ СТРАНОГ ЈЕЗИКА
УЧЕНИКА IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
ДРУШТВО ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ И КЊИЖЕВНОСТИ СРБИЈЕ**

(назив школе)

додељују

ПОХВАЛНИЦУ

(име и презиме ученика)

ученику-ци _____ разреда

_____, из _____
(назив школе) (место)

за освојено _____ место на _____ такмичењу из _____ језика.
(ниво такмичења)

У _____, _____ године
(место) (датум)

Председник Комисије,

Директор школе,
